Nr. 48. Anulu XXXI.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineo's, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe 1/2 5 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 5 Iuliu 23 Iuniu 1868.

Se pronumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA

Transilvani'a.

Reflecsiuni la actele electorali bisericesci din an. 1850.

Sub despotismulu legei martiale care apasá cerbicea locuitoriloru tierei in an. 1850, ar' fi fostu absolutu preste putintia a reflecta cevasi la acte de natur'a celoru retiparite din „Fói'a" de atunci in Gazet'a Nr. 45 et 46 din 1868. Astadi dupa siepteapredniece ani speramu, ca va fi ertatu a observa este ceva la nesce acte, care nu mai sunt proprietatea sabiei, ci a istoriei. Vomu face acésta catu se póte mai in scurtu, nu statu din punctu de vedere confesionalu, catu mai virtosu din respecte nationali, politice si umanitarie.

1. Nuncius apostolicus din Vien'a spune romaniloru greco-uniti in epistol'a sa din 23 Maiu 1850, cumca Pap'a Romei scie, ca episcopulu Ioanu Lemeni isi dedese dimisiunea de buna voia. Mare amagire si grea compromisiune a infalibilitatiei! Scie tiér'a intrégá, ca episcopulu Lemeni isi dedere dimisiunea de frica, in urmarea celoru mai brutale amenitiari pre candu locuiá in Clusiu, unde pe atunci comandá faimosulu generalu Urban, éra politi'a militaria ajutata de baionetu si de sfanu, era in man'a capitanului Dietz. Dupa aceea episcopulu Lemeni fù transportatu la Vien'a si arunccatu in robi'a la monastirea calugariloru francisicani. Episcopulu Lemeni nu a cadiutu pentru vreo vina eclesiastica séu pentru nemoralitate, ci elu a cadiutu numai din causa, ca a facutu politica. Inse cine a cadiutu sententi'a vreunui tribunalu, in puterea careia episcopulu Lemeni trebuea se fia destituitu si arunccatu in temnitia? Unde este acea sententia? ca lumea nu o cunósce. Éca cum póte cadé unu archiereu romanescu, inca si atunci, candu acela este supusu alu papei. Potestatea discretionaria se jóca cu elu cá si cu o papusia.

Romanii ardeleni cá romani, au fostu fórte ne'adetulati cu atitudinea politica a episcopuloi Ioanu Lemeni pana in an. 1848; inse n'ar trebui se uite nimeni, ca episcopii ardeleni era indatorati a pune juramentu in man'a monarchului, ca voru observa si apara tóte legile vrasmasie nationei romanesci si ca voru fi membrii alu uniunei, adica conspiratiunei celoru „trei nationi regnicolarie", conspiratiune carea se reinoiá cu ocasiunea fiecarei schimbari de tronu. Intr'acea la loculn acesta nu avemu se intrebamu, déca Lemeni a placutu séu a desplacutu romaniloru, ci intrebarea este, déca elu si-a datu dimisiunea de buna voia séu de frica. Elu si a datu de frica. Lui Lemeni nu'i remasese nici cale deschisa cá se fuga la Rom'a, precum fugise episcopulu Clainu in dilele Marici Teresici, preste acésta pe Lemeni 'lu si jafuiseru.

2. Decretulu gubernatoriului br. Ludoviou Wohlgemuth din 26 Iuliu 1850 constata unulu din acelea abusuri datatórie de mare amintéla in cleru si poporu, pe care jesuitii le prevarisesera in biseric'a greco-catolica romanésca, cá adica primatele ungurescu inca se fia infaciosiatu la alegerea episcopului si respective a mitropolitului greco-catolico-romanescu prin unu politianu alu seu. Acésta clausula trebue se se fia in legatura atunsa cu ecesiastu, unde Wohlgemuth ne'atrebatu de cleru, ii spune acestuia, ca ii sta in voia a'si alege episcopu si din alta tiéra, adica scriti dvóstra, vreunu omu alu ouiva, statatoriu sub protectiunea nu sciu cui. Ddieule, cata umilire pentru clerulu si poporulu de legea greco-catolica! Si apoi inca unii altii totu mai avea curagiu de a recomanda nationei romanesci unionea cu biseric'a Romei, pre candu acesa nu insemná nici mai multu nici mai puciuu, decatu supunerea clerului si a episcopiloru romanesci sub papuculu archiereiloru unguresci, intocma precum era supusi si romaniloru greco-ressriteni numiti la cei serbesci si la cei grecesci.

3. Capitululu din Blasiu in espunsulu seu prefige diu'a de alegere pe 18/30 Sept. Wohlgemuth pornucese, cá protopopii (degradati la stare de archidiaconi episcopesci) se'si adune pe preotii alegatori in 4/16 Sept, éra diu'a alegerei episcopului o lasa totu pe 30 Sept.; opresce inse strinsu, ca sinódele se nu cotcze a se consulta despre alte lucrari, decatu numai despre trébi'a alegerei, totuodata le aduce aminte, ca pe atunci domnea legea martiala, prin urmare reverentiele loru se vorbésca fórte incetu in sinóde, pentrucá nu cumva se se inversiune gendarmii asupra preotiloru. Mai tardiorn se comanda in micilu Blasiu unu numeru mariceln de trupe imperatesci, adica cá de parada, in adeveru inse spre a insufla frica si cutremuru acelora, carii isi propusesera a protesta in contra amestecului strainu la alegeri Totu asia oprisera statu pe sinodulu din an. 1832 dela orice alte lucrari canonice, catu si pe celu adunatu in 1833 pentru instalarea lui Lemeni, éra dupace acelasi totu a cutezatu a desbate si a incheié cateva hotariri scurte — cate au intratu pe dóua cóle — potestatea despotica ce se manifestá prin cancelarii'a curtiei, le au cassatu. In an. 1846 candu cu alegerea episcopului greco-rea. la Tord'a, sinodulu érasi fù aparatu binisioru — de si fara baionete — de orice incercare de a'si mai vedé si de alte afaceri bisericesci.

4. Preareverenti'a sa parintele vicariu Constantinu Alutanu prin cercularielu seu din 30 Iuliu (11 Aug.) implinesce inaltele porunci intocma. De sila bucurosu.

5. Preareverenti'a sa parintele canonicu Vas. Ratiu in cuventarea sa intempinatória numesce pe episcopulu Erdelii si pe consiliariulu Gebbel angeri ai lui Ddieu. Repausatulu Erdeli avea pentru romanii ardeleni cam urmatórielе titulature: Horie, rebeli, schismatici, greci, mucali, fii si perirei. (L'amu audita cu urechile nóstre de dóua ori.) Dreptu ca ardeleni cá Maioresou, Balintu s. a. s. a. inca nu'i facea nici unu feliu de complementu la nici unu feliu de ocasiune. Incatu pentru dn. Gebbel, apoi tóta romanimea se mira, cum i s'a intemplatu, cá protestantu de confesiune cum ers, se ajunga la Blasiu, cá se cada in ispita de a'si face cruce romanésca. Inse ce mai jocu bizaru alu sortiei! Episcopulu Erdeli, romanu numai din traditiune, incolu unguru si ultramontanu ecsaltatu, si cons. Gebbel, vrasmasiu din macsima politica si nationala alu bisericei greco unite, vinu se asiste la ecsercitiulu celui mai pretiosu dreptu alu cristianismului preste totu si alu bisericei gr. res. in specie!

6. Clerulu nevoindu a merge orbesce la alegeri, isi cerú voi'a de a tiené conferentia pregatitória. Comisarii cunoscendu'si aspr'a porunca ostasiésca, mai antein amblá cu siólda pretuindiendu cá se li se dé „prea plecata jalba" inscrisu, dupa acesa audiendu ca cu totu sunetulu tobeloru si alu baioneteloru trébi'a totu devine scrisa, se invoira la acesa ce n'a statu nici odata si nu va sta in veci in dreptulu nimenui de a opi. Do altmintrea clerulu dupa acesa nu a fostu nici decum avaru in temeiori, in multiamiri profunde, pentruca despotismulu ilu lasase a se folosi de dreptulu seu sacru, neprescriptibilu, eternu cá si dreptatea lui Ddieu. Pana si episcopului Erdeli il multiamira, pentruca elu cá vrasmasiu neimpacatu alu institutiuniloru sinodale si specialmente alu dreptului electoralu, nu'si pregetase a se primbla inca odata dela Orsdea la Blasiu, éra lui Gebbel, pentruca á protestantu asistá si elu la alegerea unui episcopu unitu. De altmintrea lucrarile conferintiei pregatitórie din 29 Sept. merita un'a discusione inadinsu, care inse nu s'ar putea impartesí la locolu acesta. Aici numai atata: Déca clerulu in 29/17 si 30/18 Sept. 1850 ar' fi pututu macaru numai presimti tóte calamitatile cate au venitu preste elu dupa cinci ani, de siguru ca nu ar' fi pasitu la alegere, pana candu nu i s'aru fi acceptata conditiunile, pe care le ar' fi pusu densulu, éra acelea nu aru fi fostu numai dóua sub a) et b). In acelu casu i s'ar fi ostrosta unu episcopu cine scie de unde. Inse unu episcopu ostrosta pe scaunulu Fagarasiului si respective alu Albei Iuliei va fi si va remanea in vecii veciloru necanonicu, éra apoi despotismulu in timpurile nóstre oricatu de inversiunatu se se arate, nu mai póte fi duratoriu, elu trebue se céda mai alesu vointiei unanime a unui cleru, carele are consciinti'a demnitatiei sale si carele scie bine, cumca oricandu elu se va arunca in partea dreptului, éra nu in partea despotismului si nici in a privilegiului, totudeauna'a poporulu va fi cu elu si in contra impilatoriloru. Nici unu despotismu nu póte fi mai nerusinatu, decatu acela, care nu te sufere cá se te consultezi nici macaru asupra trebuintieloru altarului teu. Orice poporu liberu va intempina unu despotismu de asemenea natura cu pumnulu preste falci, indata ce provedinti'a li va da ocasiunea la mana. —

Brasiovu 2 Iuliu c. n. Cu placere venimu a publica urmatóri'a:

Multiamita publica.

Subscris'a Eforia aduce la cunoscinti'a on. publicu romanu, precum ca on. si stimatulu domnu M. Pascali, artistu romanu si directoru alu societatii teatrale, venindu dela Bucuresci in voisgiulu artisticu la Brasiovu, a datu si un'a representatiune teatrale in favorulu gimnasiului nostru romanu gr. orientalu de aici, care a resultatu unu venitu curatu de 138 fl. 34 cr. v. a.

Deci subscris'a eforia si aduce in numele ei si alu prediculoi institutu cea mai ferbinte multiamita pentru acestu fapta umanu si binevoitoriu.

Atotputintele parinte cerescu se'lu intarésca si se spriginésca intreprinderili domniei sale, pentrucá ze i se implinésca asteptarile cele mai multiamitóre ale greiei, dar' presfrumósei sale arte.

Brasiovu 8/20 Iuniu 1868.

Eforii'a scóleloru centrale romane gr. or.

In 1-a Iuliu se duse din Brasiovu unu despartiementu din garnisón'a Brasiovului la Ohab'a cá escursiune (jocutia). — Mercuri dupa prandiu s'a facutu o proba inaintea promenadei cu aparatulu de stingerea focului numitu „Extincteur" imbunatatitu in structura de Pellenz Receleaux, din Ehrenfeld langa Colonia, din care Francisca Zürner aduse unu exemplaru si facù proba publicului despre puterea lui cea avantagiósa, probata la stingerea focului. Astfeliu de tulumbe sunto si eftine si lesne de procurato.

In Sibiiu se facù proba cu masin'a de vorbitu (Sprechmaschine). —

Ecsamenele la scólele romane si evangelice se succedu in septeman'a acést'a; si la romani Sambata va fi solenitatea impartirei premialoru si a cetirei clasificatiuniloru, ér' a 3-a di luni in 1-a Iuliu c. v. se va tiené ecsamenulu de maturitate la gimnasiulu romanu cu 6 maturisanti. Credemu, ca ne vomu interesá cu totii a lua parte la incuragiarea tenerimei cu oaldorós'a cercetare a probeloru publice de distinctiune. —

Sibiiu. „Telegrafulu Romanu“ referéza, ca inteligenti'a romana din Sibiiu si giuru a arangiatu in onórea societatii dramatice a dlui Pascali o mésa splendida in otelulu la „Imperatulu Romaniloru“, cu care ocasiune se tienura mai multe toaste.

Domnulu directoru M. Pascali fiui numerulu representatiuniloru destinate pentru Sibiiu si ne place a i gratula de resultatu, fiindcea atatu diurnalele de acolo, catu si cle-iane 'lu inaltiara cu lauda pana la gradulu ce'lu merita in artea sa dramatica in care póte emula, ma si escela langa vercine. Numai se'si iè timpu d. P. a cultiva prin compuneri de piese nationale eroice, dramaturgi'a romana, artea profesata cu atatu succesu de dsa. Atunci reinaltiandu animele publiculoi la sublimitatea idealului strabunu, va efeptua cu o piesa mai multu, decatu cu o suma de piese mai exotice. —

„Herm. Ztg.“ trage luarea aminte a cetitoriloru, cumca representatiunile societatii teatrale romane au fostu cercetate si de locuitorii din Resinari, Boiti'a, Selisce si cumca a vediutu pe multi romani mai avuti imbracati in haine tieranesci comparandu logic si impartasindose cu cea mai incordata si mai consimtitória atentiune la productiuni. Acésta o insira „H. Z.“ ca unu documentu de simtiulu frumosului, care se afla si in poporulu tieranu pentru arte si limb'a sa, care servescu de documentu, ca si in plasele locuitoriloru sateni au prinsu consciinti'a de sine nationala sfunde radecine. Eclatantu testimoniu in contra celoru ce ne numiea poporu nomadu. —

— Societatea de asecuratione generala impramutata „Transilvani'a“, alu carei consiliu administrativu se afla in Sibiiu, si-a alesu acum cu unanimitate de voturi presiedinte pe br. Miliosi si lucra de candu i se intarisera statutele.

— Legea pentru biseric'a gr. or., care e sanctionata si s'a presentatu in 27 Ianiu in camer'a deputatiloru pentru a se publicá, ne imbucura si ne imple de sperantia, ca va contribui multu si la inaltiarea interesseloru culturei nationale, precum si la setiunea concordiei generale intre frati de acelasi sange. —

† Elisabetopole. Iosue Voivodu c. r. accesistu nascutu din Catin'a, dupace a servitu 32 ani cá magistru de vigilia si 10 ani in servitiu civile, pensionatu de 5 ani, a reposatu in 4 Febr. in alu 66. anu alu unei onorabile si exemplare vieti, dupa 20 ani ale vietei conjogale. Ilu gelescu: soci'a sa véduva Mari'a Voivodu, nascuta Rotariu, inveseata in gele profunde; 'lu gelescu stimatorei lui amici I. Oprisiu, Candito Oliu, Iosue Doma cu familiele loru si alti nenumerati amici. Osamentele se asiediara pentru eternulu repausu in biseric'a gr. cat. a Elisabetopolei in 6 Febr. Cá aprigionitoriu si alu „Gazetei“ neintrerupta si cá binefacatoriu le intreprinderile nationali a meritatu de natione. Se'i fia tierin'a usióra si memori'a nemitata! —

Clusiu 26 Ianiu 1868.

Prea stimate Dle Redactoru!

In fói'a maghiara „Munkások Uj-ága“ cetii mai deunadi unu articlu sub titlu: „Se nu ne rosinamu a fi negutiatori si meseriasi“, scrisu de unu emigrante maghiaru. Asia dice Jokay: „Dupa rogatiune celu mai fromosu servitiu celu face omulu lui Dumnedieu e lucrulu“. In Americ'a nu e rusine a trai omulu dupa lucrulu manéloru, ca acolo si domnii au meserii séu sunta negutiatori. — Esiréza despre unu generalu din New York care cu mare placere le spune, ca unu — fo tepiano — ce se afla in unu cabinetu alu lui — e manufactur'a lui, ei spuse generalulu ca tota insulu are acolo ocupatione; unulu o profesiune, altulu alt'a; acolo vede omulu pe negutiatoriulu celu mai bogatu maturandu'si in bolta si inaintea boltei — pravaliei. Acolo negutiatoriu si meseriasii merge la piatia cu corfele si tota ce cumpara pentru casina duce inseli a casa; celu mai bogatu negutiatoriu 'si duce strailti'a pana la statiunea calei ferate, articli comparati din bolta, corfiti'a cu póme; pucini sunta in Americ'a, dice, care se nu'si curatiésca ei insii calcianii si vestmintele. Americanii in alegerea si ocupatiunea profesiunei sunta fórte practici, eli aplica copii la acea profesione, la care observéza ca au mai mare atragere si inclinatione, si nu perde timpulu copilului cu astfelin de obiecte, de cari nu va fi folosu, cu obiecte obstracte — de care nu se va folosi la meseri'a sa, mai bine lasa copilului timpu destulu de a se puté cualifica perfecte in meseri'a alésa.

De acea e Americ'a bogata si fericita, ca acolo cu totii lucra; ilu cuprinde durere pre maghiaru, dice art., asemenandu Ungari'a cu Americ'a — candu privesce la maghiarii din Ungari'a, dintre care multi nu numai afla a nu fi cu cuviintia lucrulu pentru denssulu, dar'inca si acea e necuviintiosu pentru maghiaru, cá elu se fia speculante, negutiatoriu séu meseriasiu.

Se amaresce spiritulu omului, privindu la multi stranepoti si bogatei odiniér'a natiunei maghiare ne ocupanduse nici cu negutiatória, nici cu meseria, cá nu comva acésta se le intecteze si pateze nobilitatea, decatu se radima in cate unu petecu dóne de pamentu, remasu dela parintii loru, cu care -si perdu si petrecu timpulu celu scumpu, flamendiescu, si nu pucini caseni suntu cari mai peru de fóme cu sdrentutió'a loru familia; se escusa, ca trebue se fure; — dar' la acea nu cugeta, ca cu lucrulu se castiga panea de tóte dilele, pentrucea cu sceata s'ar vatema strabunii loru. Mai incolo continua:

Sunta unii in impregiurari mai favoratóre, pentrucea le-a remasu dela parinti atata, catu ar' puté trai fara lucru — apoi cá acestia ne se ocupe cu vreo negutiatória séu meseria, éra li rusine — pentrucea fi-si szolga-birau nu potu fi toti, si asia cu lipsa ocupatiunei naturalminte se nasce lenea, din care apoi cá dintr'unu isvoru, isvoresce tóte relele: — beti'a, jocalu in carti, perderea averei, si in urma devenirea pruncilioru la sapa de lemnu. — Pana candu in Ungari'a si in Austri'a familii de acestea voru fi asia numerése, care tienú negutiatória de lucru de diosu si de rusine, pana atunci Ungari'a nu va fi fericita s. a. s. a.

Din cele pana aci dise se vede, cum se interesézа numit'a fóia de starea materiale a connationaliloru sei — descriendule in faci'a lumei scaderile loru, monitandu'i se puna de o parte fal'a nationala maghiara, se se aplice la negutiatorii, meserii si alte specule si in urma se nu le fia rusine a lucra, déca nu voiesce se fia sdrantiosi si peritori de fóme, ca nu potu fi toti — fibirai si solgabirai! Frumósa admonitioni dela unu patriotu, care precum se vede au esperiatu si vediutu o parte mare a lumei colte si civilisate; póte servi spre invetiatura nu numai connationaliloru sei, ci si altora!!

Poporulu nostru ce e dreptu nu e lenesiu, e diligiute, sirguitoriu si lucratoriu, dar' durere si ér' durere, nu are competu, n'are calculu. Multi sunta cu totulu dedati spre patim'a beuturei vinarsnici, celu atatu omoritoriu de sufletu si trupu, multi din ce castiga dau pe vinarsu la jidanu; nu se ingrigescu de pruncii si familia. Unii 'si vendu pamentorile la jidani si la altii — pre unu bagatelu. — Mane poimane de va merge totu asia, voru deveni la sapa de lemnu. Acesi dupa ce se voru gati calile ferate si pre la noi, voru veni straini, cari voru sci pretiui pamentulu; estia voru lacomi la bani si iei voru vende pamentorile; asia ómenii nostri éra voru deveni sclavii strainiloru pre pamentulu strabuniloru loru; si apoi cui voru avé de a imputa? Óre nu loru insisi? — Prunciі, nepotii si stranepotii loru ii voru blastama, de nici dupa mórte in mormentori nu voru avé odichnu. Ei despoiati de ce e mai pretiosu, de pamentu voru fi condamnati se se nasca sclavi — proletari fara vatra, fara patria, din cau'sa ticalosiei parintiloru loru — si apoi cui voru avé de a imputa? Óre nu loru insisi? — Prunciі, nepotii si stranepotii loru ii voru blastama, de nici dupa mórte in mormentori nu voru avé odichnu. Ei despoiati de ce e mai pretiuitu, de pamentu voru fi condamnati se se nasca sclavi — proletari fara vatra, fara patria, din cau'sa ticalosiei parintiloru loru — pentruca alu cui e pamentulu, a aceluia e si patri'a. — (Va urmá.)

Unu casu de tolerantia in Marmarosiu Sigetu in Maiu 1868.

Egalitate, fratietate si libertate! Pentru aceste idei sublime se luptara si se lupta in continuu tóte natiunile, cari au ajunsu la consciinti'a de sene. In aceste trei cuvinte disce fericirea popóroloru si numai prin realisarea acestora s'ar puté pune capetu lupteloru celoru cesbicóse pentru suprematia, care slasiia bunastarea ómenimei si o arunca in abisulu geaulsiei. Cu deosebire din partea maghiariloru audiramu a se pronunciá in gura mare aceste idei cá singure fericitóre, si ca ei in gubernare se tienu de principiulu egalitatii, fratietatii si libertatii tuturoru natiuniloru conlocuitórie. Dar' durere, ca maghiarulu nu'si implinesce cuventulu nici pe aicea. Amu vedintu si vedemu in tóte dilele probe, cari dovedescu, ca prin proclamarea acestui principiu salutariu voru numai a amagi popórele si ale atrage in partea loru, pana se voru intari; inse se vede lamuritu si pe aici, ca sub velulu acestoru idei sublime le este ascunsa tendinti'a de a maghiarisa cu orce pretiu. Ur'a maghiariloru catra romanii si chiaru si catra germanii austriaci este unu cu innascutu in sangele loru, de care nu se potu desbracá, ori catu se strige in lumea larga despre fratietate.

Intemplarea urmatória ne da dovada destulu dechiara despre cele dise. Aici intrá in septemanile trecute unu amploiatu de natiune romanu intr'una osptaria, unde mai multi maghiari spumegá cu cuvinte de fala si nu mai finea cu laudele natiunei maghiare si cu batucocurile romaniloru, ma si ale nemtiloru. Amploiatulu pacinicu se puse la o masa, unde erau si cativa nemti, cu cari incepú a discurge nemtiesce despre lucruri indiferente. Candu 'lu audira fanaticii, ca respectivulu are cutediare de a vorbi nemtiesce si romanesce aici pe pamentulu lui Arpad precum se esprimara ei, corifeulu fanaticiloru se scolá cu repediune si se adresá intr'unu modu mirilavu catra amploiatulu romanu, opunendu'i ca com póte avé obrasnicia de a vorbi aici intre maghiari limb'a svabica; acela i response cu linisce, ca elu crede, cumca intr'unu locu publicu póte vorbi cine cum vres. Inse fanaticii s'au infuriatu, ca respectivulu nu s'a supusu neconditionatu vointiei loru si ca n'a inceputu indata a vorbi maghiaresce. Infuriatii numai unu cuventu mai asteptara acum cá se'si verse ur'a nationala asupra unui singuru individu si cuventulu a venitu. Amploiatulu respectivu ne voindu a mai asculta de ei, a-vrutu se se departeze, inse maghiarii ei tienura drumulu pana ce nu va vo bi maghiaresce cu ei. Romanulu respandiendule ca nu'lu póte nimenea sili, infuristii se rapedira asupra loi cá se'lu bata si bietulu amploiatu numai prin fuga a potutu scapa in locuinti'a sa, dar' fanaticii 'lu urmarira si pana acolo, si'lu amenintia. a ca i spargu usi'a, déca nu i lasa in laintru. Bietulu amploiatu s'a vediutu silitu a luá midilóce de sparare si cei cu unu pistolu in feréstra strigandu, ca cine va cutediá a pune mau'a la usia nu va mai trai. Numai asia se departara inse amerintiari eroii de maghiari. Éca toleranti'a maghiara si intre maghiaroni! —

UNGARI'A. **Dela dieta.** Dupa curente dep. Temisiórei I. Misiciu, alesu acum de nou ocupá locu in stang'a inte splause.

Br. Eötvös la interpelatinea facuta de Csanády in cau'sa égalei indreptatiri a confesiuniloru: déca are ministeriulu cugetu se asterna unu proiectu de lege in privinti'a egalei indreptatiri, fara de care ur'a confesionala nu póte incetá? — respunde, ca din cau'sa multoru occupationi nu s'au potutu face acést'a, apoi dreptulu de autonomia alu confesiuniloru nu'i pres érta guvernulu a se amestecá in trebile bisericesci, adaugundu, ca in decursulu acestei sesiuni ou anevoie se va puté asterne dietei unu asemenea proiectu pentru egal'a indreptatire confesiunala. Csanády nu se multimesce cu acestu respunsu. — Se primesce articulii de lege pentru importulu tabacolei si se discute proiectulu despre darea pentru spiritóse.

L. Tiza propune la § 12, care face esceptione cu secuii, cá se póta ferbe cu caldari mici pe longa o dare de 2 fl., pretinde, cá se se estinda si pe alte locuri, unde s'au indatinatu a ferbe cu caldari mici.

Min. Lonyai, e in contra, pentru estra favorulu secuiloru.

Andreiu Medanu: O, casa! Dupa ce de comunu este cunoscutu, cumca si in alte parti ale tierei se afla stari tienuturi, cari au asemene situatione cá acele parti ale pamentului secuiescu, despre cari se tractéza in paragrafulu de sub intrebare, si in cari locuitorii nu'si potu erná vitele fara de a se ajutá cu ferberea spirituoseloru de bucate; nu este justu cá in favorulu ce se da secuiloru in § ulu acest'a se aiba parte numai si numai acestia.

De cumva s'ar primi paragrafulu acest'a precum este formulatu, adica: ca numai secuii se póta ferbe cu caldari mici pentru una dare de 2 fl.; d-sa pentru acést'a s'ar paré a fi favorarea unui soiu (favorarea eschisiva a secuiloru), acést'a inse nu credu se póta fi intentiunea on. dlete.

Dreptu acea cu asi dori, cá favorulu acest'a se se dè tuturoru locuitoriloru din acele tienuturi ale tierei, in cari subversésa asemene relatiuni si asemene impregiurari, cá si in ale

pamentului secuiescu, despre cari se tractéza în §-ulu de sub intrebare, — si mi-eu libertatea a propune: cá în punctulu alu doilea alu § lui 12 în locuiu cuvintelor: „alu pamentului secuiescu“ se se puna spresiunea: „alu tierei“, cá asia favorulu §-lui acestuia se se estinda preste tóta tiér'a.

Dupa ce mai vorbira vreo cativa incepe apoi **Sig. Borlea:** Propusetiunea dlui deputatu Ladislaus Tieza nu contiene, precum credu eu, altuceva decatu ca, nu numai pamentulu secuiescu, ci si tienuturi de asemene pusetiune se se impartasiésca in beneficiulu cuprinsu in § 12. Era dlu deputatu Antalfy dise in discursulu seu pronunciatu pentru aperarea secuiloru, ca elu n'are lipsa de privilegiu in interesulu secuiloru si asia nega totuodata, ca acést'a ar' fi unu privilegiu, si ca beneficiulu cuprinsu in § 12 ar' fi unu beneficiu pentru careva soiu de poporu, precum sûrma d. dep. Medanu. Eu repetiescu de odata cu dlu Antalfy, ca nici eu nu voiescu a institui privilegie pentru nimene; inse déca onorat'a casa va respinge propusetiunea dlui Tieza, prin carea beneficiulu stabilitu in favorulu pamentului secuiescu s'ar estinde si la alte tienuturi de asemene conditiune, este evidente, ori cum vomu sucí lucrulu, cà legea infiintiéza pentru secui unu privilegiu, carele nu e alta ceva, decatu unu favoru pentru una rasa de poporu. Déca nu voimu dara a infiintiá privilegie pentru favorulu unei rase, trebue se primimu fara indoiéla acésta propusetiune.

Dlu ministru alu finantieloru argumentéza si afirma contra propusetiunei dlui Tieza, ca singuru in secuime este datiu'a a fi de spiritu cu caldari de $1\frac{1}{2}$ fieru. Acésta afirmatiune este nefundata. Scimu cu totii, precum credu eu, ca in mai multe comitate si mai vertosu in comitatele muntóse, precum: Aradu, Biharu, Zarandu, etc., se intrebuintiéza caldari asia mice cá in Secuime. Dlu ministru alu finantieloru presenta inca argumentulu, ca participarea mai multoru tienutari in acestu beneficiu ar' casiuná plansori nenumerate. Acest'a inca nu e argumentu. Sontu destui deregatori finantiali, sustienuti prin tiéra, pentrucá se complaneze plansorile finantiali. Miseri'a secuiloru inca fù prezentata cá argumentu, cu privire la acestu favoru. Eu credu ca nu este nimene, care se nu se póta plange in acésta privintia. Intru adeveru, tiér'a a ajunsu la cea mai mare seracia, si déca seraci'a ar' poté fi unu argumentu, amu poté impartasi tóta tiér'a in acestu favoru. Ast'a ar' fi intr'adeveru de doritu.

Déca nici astfelu de dorintie drepte si ecuitabili nu respectamu candu pertractamu legi despre greutatile poporului, apoi nu vedu cum'a, pentruce se ne ocupamu atat'a timpu de ele; ca-ci totu un'a este a inartículá tóte patentele si ordinatiunile privitórie la portarea greutatiloru, séu a ne disputá despre ele cu septemanele, resultatulu este totu acel'a. Pentru acea, onorata casa, din parte-mi — dorindu a usiorá catu se póte greutatile poporului din punctulu de vedere alu dreptatii si alu ecuitatii, partenercu amendamentulu dlui deputatu Tieza fiindu ca cuprinde óre care mica usiorare a greutatiloru poporului, de prin tienuturile mai vitrege.

Punendose la votu § lu se primi neluandose in consideratiune propunerea lui Tieza, Medanu si Borlea. Si asia s'a deschisu usia la privilegiu. —

Siedinti'a din 25 Iuniu se ocupa cu causa lui Bözzörményi, care fara concesiunea dietei, fara a fi fipsitu de mandatu, cá deputatu din partea dietei, se cità a intra in pedépsa, amenintiandose cu ella la din contra; se vorbi multu despre neviolabilitatea séu imunitatea deputatiloru dietali. Aci tienura si d. Borlea si Dr. Hodosiu cuventari in sensulu imunitatii, ca fara concesiunea dietei se nu se póta pune man'a pe deputati; ma E. Simonyi dice, ca e lucru fórte tristu, candu in contra unei judecati nedrepte a unui jude nu se alla necesiarea remediu si spasa cuvintele, ca „déca procesulu s'ar ti pari se'lu védia Europ'a civilisata, ce lucruri minunate se petrecu pe la noi, fara indoiéla ca nu ne ar' numera intre popórele civilisate“. Cu tóte aceste judecat'a lui Bözzörményi se iè simplu spre scientia, reiepandusse tóte propunerile prin votulu maioritatii. Se primesce a 3 óra legea darei de tabacu si de indemnitatea pentru min. de finantie pana in 30 Sept. a. c., pentru loteria, bere, fabricarea zacharului, controlarea si marcarea aurului si argintului si a altoru metale pretióse. —

In sied. din 26 Iuniu la interpelatiunea lui G. Várady, déca min. de justitia va presentá unu proiectu de lege pentru regularea causeloru orbariali, min. Horváth respunde, ca casu mai curundu. Madarász ér' mai dá una petitione in contra legiloru din 1867. Csanády cere tiparirea unui proiectu de decisione, care pretinde dela ministeriu se puna in activitate art. 21 din 1848, cá pe institutele si casele publice se se puna in serbatori tricoloralu maghiaru. Min. Horváth respunde, ca elu a aplicatu art. cu tóta consciinti'a si pana acuma. (De ce nu si toti copacii Carpatiloru si Dunarei? Dómne da le minte, or' — ca cu fantasmagorii nu se fericescu fierile si popórele!)

M. Popu Gridéanu face unu proiectu de concluseu, cá privilegiulu datu secuiloru la ferbarea rachiului, se se estinda si la districtolu Fagarasiului, dar fiindcea erá objectulu acest'a votatu de mai insinte, i se respinge concluseulu.

Diurnalele Ungariei de **tóta** colórea luara scirea despre subventiunea scóleloru din Brasiovu decisa de marinimitatea ministeriului si a camerei Romanici, cá unu ce dosmanosu, chiaru si „Pesti Napló“, oficialulu, se indurá pré gratiosu a promite, ca voru astopá ei asemenea isvóre naturale, care producu numai agitatiuni, desbinari, compromitendu pacea interna, ca-ci asemenea dari au de scopu numai a face propaganda in contra intregitatei regatului St. Stefanu. Si mai multu! Ele dicu, ca acum a si sositu timpulu, candu maghiarulu trebue se decida asupra sortiei Romaniei.

Tremurati puteri garante ale Europei, ca vi s'a aruncatu manusi'a la fóte de odata; statu coragiu golu de simbure posiedu diurnalele maghiare, pentru misiunea civilisatóre. Ei nu facu nimicu pentru romanu, din principiu, apoi opresecu si pe altii a ne ajutá. Ce simpatia si binevointia e acésta?! —

AUSTRIA INFER. Viena 25 Iuniu. Mai. Sa imperatulu nostru a binevoitu a se reintórce din Prag'a si a calatori la Ischl. — Se facu combinatiuni preste combinatiuni despre resultatulu acestei calatorii interesante. Diurnalele germane vorbindu cu dispretiu asupra cehiloru pentru demonstratiunile natiunale, care sub timpulu candu se allá Maiestatea Sa in Prag'a, urmá unu'a dupa alt'a, mai vertosu din partea studentiloru si a junimei boemice, predica acum, ca convorbirile lui Beust cu Palacky si Rieger n'au avutu nici unu resultatu de invoiéla, pre candu alte diurnale descopera, ca cechii voru capatá a buna séma unu cancelariu de corte, éra altele nu voru a crede ca cechii se voru invoi vreodata, pana candu nu voru primi totu ce s'a datu si ungurilor. Atunci avemu a ne asteptá restatuirea autonomieloru provinciale, precum au fostu ele inainte de 1848, pentruca asia nu póte se mérga indelungata. —

— Senatulu imperialu s'a prorogatu in 24 pana in 1-a Septembre dupa una sesiune mai longa de unu anu dupa ce a asiediatu noulu fundamentu alu opului constitutionei. In 22 Aug. se voru adona dietele. —

— Se mira diurnalistic'a vienesa de ce „Wiener Ztg.“, gazet'a imperatésca, n'a publicatu alocutiunea papala si conjecturéza feliurite motive, din care unulu ar' fi ignorarea, ér' altulu incungiurarea vreunui pasu grabitu.

— Proiectulu de lege pentru sistemulu de aperare séu armarea tierei a esitu in publicu si cupride general'a oblegare la arme (in ambele parti ale dualismului), ér' aperatoriu patriei (honvedi) in timpu de pace voru avé destinatione a sustiené ordinea interna. —

— (Statistic'a atentatelorv.) In momentulu de facia, unde uciderea principelui Mihailu ocupa lumea politica, póte fi de interesu a face o statistica despre tóte atentatele ce se facura de 20 de ani incóce asupra persónelorv de imperati si domnitori. Dela 1848 incóce se facura 21 de atentate, dintre cari celu mai multe remasera fara reusire. In 26 Nov. 1848 se facù atentatu asupra persónei ducelui de Moden'a; in 12 Iun. 1849 supra principelui de Prusi'a aflandose in Minden-Ingolheim; in 22 Maiu 1850 asupra regelui Prussiei care a moritu de mórte buna; in 28 Iuniu 1850 aruncà Robert Pate cu unu bastonu greu dupa regin'a Angliei, dara nu o vatemà reu. In 24 Sept. 1852 se descoperi in Marsili'a o machina ingropata in pamentu, carea erá menita se esplodeze candu va trece pe acolo imperatulu Napoleonu III. In 18 Febr. 1853 primí imp. Francisco Iosifu, fiindu la preamblare, o tentativa in grumadi dela I Libenyi. In siediuti'a camerei italiane vesti Cavour la 16 Aprile 1853 despre atentatulu supra persónei lui Victor Emmanuelu II. In 5 Iulie 1853 se facù atent. supra imperatului Napoleonu III., candu pornise cu trasur'a in „opéra comique“. In 20 Martiu 1854 junghiara pe ducele Ferdinandu Carolu III. in Parm'a. In 28 Aprile 1855 se pusecá de dóue ori, fara a nimeri, spre imp. Napoleonu III. la Champs Elysées. In 28 Mai 1856 voi R. Fuentes se pusce asupra regelui Spaniei, dara fù prinsu si arestatu. La 8 Dec. 1856 voi unu soldatu se faca atentatu asupra reg. Ferdinandu II. de Neapoles. La 7 Aug. 1857 se judecara Tibaldi etc., cari venisera din Angli'a pentru a ucide pe Napoleonu III. La 14 Ianuariu 1858 aruncà Orsini, Rodio, s. a. bombe dupa Napoleonu III., imperatulu remase viu, dar' perira o multime de alte persóne. In 14 Iuliu 1861 pusecà unu studinte in Baden-Baden de dóue ori dupa regele Prusiei, fara se 'lu nimerésca. In 18 Dec. 1862 pusecà unu stud. in Aten'a dupa regin'a Amalia de Grecia, fara s'o nimerésca. La 24 Dec. 1863 se aresta Greco, Trabuco s. a., cari venisera din Londr'a pentru a ucide pe Napoleonu III. in Parisu. La 14 Aprile 1865 pusecà W. Booth pe presiedintele statelorv unite din Americ'a, Avr. Lincoln. In 6 Aprile 1866 facù Karakasoff atent. supra imperatului Rusiei; in 6 Iuniu 1867 pusecà in imperatulu Rusiei Bereczowski fiindu in Parisu. In fine la 10 Iuniu a. c. pusecara pe principele Serbiei Mihailu III. — (Alb.)

In 1866 in Romani'a se detronà in 23/11 Febr. Pr. Cuza fara aci se fi clatitu unu peru de pe capu. Éca natiunea romana in fapta strauce cá sórele intre cele de susu. —

ROMANI'A.

Bucuresci 24/12 Iuniu. (Capetu.) Nu vomu mai vorbi inse de acele serbatori, in faci'a caror'a ori-ce descriere palesce! Tiér'a le-a vediutu, celu pucinu acea parte a tierei, pe unde augustulu ospe a trecutu si prin urmare nu ne mai remane decatu a vorbi de incoronare, de serbarea serbariloru, aceea ce principele Romaniloru a datu principelui francesu, serbarea dela Cotroceni!

Mergundu spre Cotroceni, podulu celu nou, deschisu pentru acésta ocasione, erá impodobitu cu verdétia si flori, pavesitu si iluminatu cu mare gustu. In fiacare capetu, precum si in centru o impletitura de verdétia sustienea ambele cifre, C. si N. Pe ambele parti erau mari transparente albe cu litere mari, cari diceau: „Traiésca Napoleonu! Traiésca Franci'a!“

Estindu dupa podu ambele parti ale movilei erau iluminate; dar' cine póte spune cum? ca-ci nimél'a te coprindea vediendu movil'a Cotrocenii ce se putea numi movil'a focului; ar' fi disu cineva ca tóte stelele Ceriului venisera aci se serbe pe ambii principi; ilusiunea erá cu atatu mai naturala, ca stelele nu se mai vedeau la locuiu lóru, ca-ci, cine se mai uitá acolo susu! pamentulu erá atatu de luciosu si atragatoriu! Iau'a numai intr'unu micu cercu, strabatea printre arburi, si se coborá, se plecá mereu si atatu de aprópe, incatu ar' fi disu cineva, ca voi'a se iè si dens'a parte la acésta serbare.

Gradin'a erá tóta iluminata cu celu mai deplinu gustu si totulu lucea cu o lucire atatu de linistita si naturale, incatu te dispunea se credi ca acea lumina cresce use aci prin ea insasi. Pavilióne, arburi, copaci, bolte, dumbrave, totulu erá o fiacara, la a carei nascere presiediuse eleganti'a astfelu, incatu pan'a nu veni suveranulu toti simtiesu, ca erá la densulu.

Principele Romaniei presenta imperialelui ospe mai multe din persónele din amendóue secsele si amendoi se mestecara necontenitu printre invitati, facendu tuturoru cea mai gratiósa primire. Erá unu ce raru vederea acestoru dóue figuri atatu de osebite un'a de alt'a si atatu de caracteristice fiecare; un scimu déca erá ilusiunea luminei, séu a simtiementeloru ce provocá in fiacare serbarea; ospele, principele domnitoriu, suvenirile istorici generale si particulare; dar' ceea ce scimu este ca vedeamu fâlfâindu o aureola luminósa si tricolora si audiesmu esindu dintr'ens'a o voce ce dicea multimei: „Ji datoriti unulu altuia“; lui Napoleonu datoriti pe Carolu, lui Carolu datoriti presenti'a lui Napoleonu si asicurarea ce aveti in viitorulu maretiu alu Romaniei.“

Pe candu Alteti'a Sa imperiale principele

Napoleonu asistá la serat'a data in onórea sa in gradin'a palatului dela Cotroceni, de catra suverannlu Romaniei, la celulaltu capetu alu orasiului, la campulu libertatiei se adunau cá la vre diece mii de cetatiani de tóte clasele. Multimea éra atatu de mare, incatu acopereá cea mai mare parte a intinsei campie inveluite tóta cu o splendida iluminare.

Poporulu se adunase acolo pentru a intempiná cu o manifestatiune cu facle pe ilustrele óspe alu capitalei la plecarea sa, si a'i ará calet'a fericita si incoronata de succese binefacatóre. Mai tardiu inse se afla, cà principele nu va plecá decatu apre diua. Atunci o parte din poporulu adunatu la campulu libertatiei, aprinse faclele si porni, incocitu de dóue musice, la pist'a teatrului spre a salutá pe augustulu óspe la locuintl'a sa. Principele Napoleonu nu se intorsese inse. Multimea se risipi, dar cu strigarile: „Traiésca Napoleonu! Traiésca Franci'a!“ —

O parte merse la Cotroceni cu tóta distantl'a cea mare arstandu si in esta chipu onórea si bucuri'a pentru presentl'a inaltului óspe. La 3 óre demanétl'a Napoleonu insocitu de min. de interne si de suita plecá, inse in giurulu arculoi se afla si acom o multime mare de poporu, care aclamá pe calatoriulu cu strigari simpatice.“—„Trompet'a“ descopere, ca la visit'a consililoru de buna venirea principelui Napoleonu a lipsitu consululu rusescu. —

Depotatiunea din partea coloniei francese, care inca intempinase pe óspe decerebitu, in audientia se adresá catra principe cu cuvintele urmatóre:

„Monsignore!

„Copii si Franciei, statu de departe de tiér'a nóstra, animele nóstre au batutu cu viotiune la primirea vestei despre venirea Altetiei Vóstre imperiale.

„Binevoiti a primi patrioticulu nostru omagiu.

„Gloria si fericire Altetiei Vóstre si Augustei sale familie.

„Vomu pastrá multu timpu amintirea trecerei vóstre in midilocolu fratilo-u nostrii din Romani'a, pe acesta pamentu, de care ne légá necesari origine si nobile aspirari.

„Presenti'a Altetiei Vóstre, di de serbatóre pentru noi, va fi, credemu, semnalu unui fericitu viitoriu pentru ospitalier'a Romaniei.

„Se traiésca principele Napoleonu.“

Altetl'a Sa se esprimá cu placere si cu simtiemiote de simpatia, ér' unulu d. Durot ei oferí unu libretu alu societatii francese de binefacere, pre care'lu primi multiamindu cu tóta afabilitatea. Mai primi si particulari dintre boieri pe principele Georgiu Stirbeiu, Costaforu, Cogalnicénu, Bolisca etc. in audientie particulare.

— Deminitoriulu a binevoitu a darui din casel'a sa privata 400 galbeni pentru terminarea reparationei bisericesci la schitulu Ciolanu visitatu in calatori'a din Urma.

— Min. justitiei d. Antoniu I. Arionu a propusu si Mari'a Sa aprobatu desfiintarea uniformei impuse magistraturei cortii apelative si tribunaleloru precum si advocatiloru, desfiintandose decretulu respectivu. —

— Cu ocasiunea venirei Altetiei Sale princ. Napoleonu in Bucuresci, studintii romani de preste Carpati i au inmanatu brosiur'a d. Maniu Unitatea latina impreuna cu adres'a urmatórie:

„Altetia! Cá romani, de preste Carpati, cari ne aflamu in Romani'a libera si representamu aci elementulu transilvanu, venimu, Altetia, in numele compatrioticlora nostrii, cu anim'a plina de profunda, a emotiune Ve esprimem simtiementele de recunoscintia, ce le au avutu fratii nostrii totudéun'a pentru Ilustr'a familia Imperiale, la care apartieneti, pentru celebriulu si iubitulu nome de Napoleonu, pentru poporulu francesu in fine, statu de veselu in dilele de fericire si atatu de generosu si marinimosu in momentele de suferintia.

Binevoiti, Altetia a primi incredintiarea nestramutata, ca romanii nu voru uitá nici odata sacrificiele de tota felulu, ce Franci'a le-a facutu neincetatu pentru a stabili in Romani'a libertatea si independinti'a.

In 1848 cá totudéun'a, candu romanii au avutu unu reu de vindecatu, o durere de alungatu, ei nu s'au adresatu, decatu la Franci'a, si au aflatu intr'ens'a totudéun'a simpatia sincera si protectiune statornica.

Ve rogamu, Altetia, se binevoiti a primi si a comunicá Augustului Imperatoriu, devotamentulu profundu si nestramutatu, de care romanii Transilvaniei, Banatului, si Marmatiei si a Bucovinei, cá si fratii loru din Romani'a libera, suntu insufletiti pentru Voi si pentru tóta familí'a imperiale a Franciei.

Subsemnati (7 studenti, cari su formatu delegatiunea.)

Bucuresci 13 Iuniu 1868.“ (Rom.)

Cronica esterna.

In Occidentu politic'a si diplomati'a se pusu pe locu de odihna, de unde speculéza se póta pipai pulsulu eventualitatiloru, care potu succede in contra precalculeloru plannite. Franci'a chiaru prin calatori'a principelui rosiu a cercetatu terenulu intentiunitoru Prusiei pentru casulu, candu ar' fi silita de nestatornici'a lucruriloru in Itali'a a pasi activa acolo; vrú adica a sondá, déca Prusi'a in casu de asia ar' pasi cá alista cu Itali'a in contra planuriloru ei. „Independenti'a Belgica“ vré a sci, ca calatori'a principelui la Vien'a e secretu publicu, ca a urmatu dupace s'a convinsu Franci'a, ca Prusi'a a inceputu cu incetulu a uni cate o tiéra din sudulu Germaniei cu federatiunea nordica d. e. Baden e in ajunsulu anecsarei si Darmstadt ulu inca si atatá simpatiele. Deci pentru a pune stavila desfrenului Prusiei de a anecsá a urmatu misiunea principelui la Vien'a. — In Itali'a cá si in Austri'a a facutu alocutiunea pontificelui din 22 Iuniu fórte mare impresiune, se intielege, ca in sensulu contrariu principiului de restringerea libertatii publice, pe care se basédza alocutiunea. „Universulu“ si alte foi clericale canta triumfu, pentruca iovitur'a asupra Austriei o tienu, ca va atinge tóta Europ'a.

In Serbi'a s'a finitu incuisitiunea pentru atentatulu in contra principelui, 13 acusati fura iofisciosisti. Pana acum va fi enuncista si sentinti'a osendei.

Acusetii marturisira, ca advocatulu Paja Radovanoviciu a impartitu arme si bani intre ei lucrandu in numele principelui Alecsandru precandu, pe supto manu vrea alta forma de regimu; ér' banii li primi dela Alecsandru, ca a carui secretariu Tritkovicli se intalnise in Martiu in Segedinu, candu apriomise, ca nefiindu republic'a posibila vré pe fiiulu lui Alecsandru, la tronulu Serbiei, si Vidoie erá insarcinatu a omori pe min. de resbelu. Capitanulu Mirailovich se si dejustitiá prin glontiu. —

Cretanii inca tota se sustienu si batura pe turci de nou la Kisamos. Regimulu loru nationalu adresá ér' unu memorandu la puterile mari, in care demintiescu si rectifica reportulu marelui veziru facutu catra Sultanulu asecurandu pe puteri de nou, ca despartirea Cretei de Turci'a pentru densii e definitiva si nerevocabila.

Bulgarii faco causa comuna cu cretanii si trecu cá voluntiri la insurgentii cretani, vedendose iludati si parasiti, de unde multi negutiatori bulgari au luatu calea catra Romani'a nepotendu suferi cerbici'a despretiului asiatico. —

Novissimu. Insclintiare!

Mane duminica in 5 Iuliu (23 Iuniu) la 3 óre dupa prandiu se va tiene in sal'a bailoru de aburu gimnastare publica cu scolarii gimnasiului. Se invita deci dara toti membrii Reuniunii si parintii copiiloru a asista la acestu ecsamenu.

Comitetulu gimnasticalu.

Belgradu 2 Iuliu. Milan Obrenovics fu prochiamatu principe Serbiei. Blaznovics, Ristics, Gavrilovics alesi cá regentia. —

Bibliografia.

In tipografi'a nationale a lui T. Macinca si I. Samitca din Craiov'a, a esitu de sub tiparin: „Elemente de istori'a naturale“ pentru scólele secundarie inferióre de ambe secsele, de Simeone Mihali, profesoriu de sciintiele naturali la liceulu din Craiov'a, si se afla de vendiare la autorulu cu urmatórele pretiuri:

Partea I.: Zoologi'a . lei 1 50 b.
— II.: Botanic'a . — 1 30 —
— III.: Mineralogi'a — 50 —

— „Federatiunea“ va aparé si pe sem. alu II. marti'a, jos. sambat'a si dumineca cu 7 fl. 50 cr. pe 6, cu 4 fl. pe 3 luni; pentru Romani'a cu 2 galbeni pe semestru.

— „Familia“ ese pe viitoriu pe septemana cu portrete si ilustratiuni interesante. Ea cuprinde articoli fórte folositori nu numai pentru familia, ci si de alte sujete. Pretiulu pe 3 luni e 2 fl. Cá premiu se va dá unu tablou pomposu nationalu „inaugurationea societatii romane academice in Bucuresci 1867“ pe longa adausu de 1 fl. Prenumerantii noi voru mai puté primi 3 icóne. Reintornarea lui Davida pentru 60 cr. „Regina Sabei“ pentru 60 cr. „Alecsandru I.“ Domnulu Moldovei primindu insemnele dela solii imp. Paleologu pentru 1 fl. 20 cr. — Altor'a decatu prenumerantiloru nu se da. —

— „Gura Satului“ pe ½ anu 3 fl. „Albin'a“, „Concordi'a“, „Telegrafulu Romanu“, „Fói'a societatii de Bucovin'a“, „Transilvani'a“ inca voru aparé cu pretiurile sciute. —

— A esitu de sub tiparia brosiur'a **„Tolerantl'a religiósa in Romani'a“** de B. P. Hajdeu. —

Responsuri: Clusia: Se va publica; bine vei face in interesulu nationalu, nu particolariu. — Gherl'a: Cine nu e pro, e contra. La a) mai astépta pucinte-lu; la b) com se nu fia bine? Totu pasulu ce póte conferi catu de pucinu la scopulu nationalu comunu, trebue se fia bunu pe astfelu de cale. Aici nu mai incape nici o indoiéla. In S. Regimu se lipira pe pareti provocari pentru congresu nationalu, acesia se cére resultatulu dela pareti? Eu facemu acést'a in tóte marcalele tierei, ca dóra 1, 2, 3 totu s'ar intrepune pentru midilocirea unui congresu nationalu prin representatiune catra Majestate, séu si prin intrepunere la ministeriu ed dicasteriu de curte si pentru Ardélu. Lupt'a pe facia si pe calel. ne ajuta la scopulu ecsistintii nóstre nationale politice, care singura ne e fosto, ne e si ne va fi principiulu luptei constitutionale. — Red.

Indreptare: In Nr. tr. faci'a prima, colón'a media, seria 38 de diosu in susu in locu de partile cetesce platile; colón'a 3, seria 5 cesteste: inaltia la locuiu loru etc. —

Anunciu de carulu iute.

Subscrisulu si ica onóre a incunoscintiá pe t. p. ca cursulu iute intre Brasiovu si Bucuresci incependu din 28 Iuniu a. c. tiene comunicatiune in tóta diu'a. Plecarea din Brasiovu in tóta diu'a la 6 óre demanetl'a dela otelulu „Bucuresci“, din Bucuresci tóta diu'a la 1½ óra dupa prandiu dela otelulu „Concordia“.

Francisc u Körner,
1—3 intreprindietoriulu cursului iute.

Publicatiune.

Se incunoscentiaza on. publicu, cumca scaldele minerali din St. Georgiulu romanu in districtulu Nasendlului, cladinduse in anulu acesta din nou, — suntu gata — si suntu intru tóte amesuratu cerintieloru intocmite si provediute cu o machina de aburc pentru incaldire. —

Saisonulu se va deschide in 28 Iuniu.

2—3 Comitetulu scaldeloru.

DD. cetitori suntu rogati a grabi cu reinnoirea prenumerarli pe sem. II. —

Cursurile la burs'a in 3 Iuliu 1868 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 47 cr. v.
Augsburg	—	—	112 „ 60 „
Londou	—	—	115 „ 15 „
Imprumutulu nationalu	—	—	57 „ 90 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %	58	„ 80 „	
Actiile bancului	—	—	742 „ — „
„ creditului	—	—	195 „ 90 „

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANE GÖTT si fiiu HENRICU.